

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: ~

Cím: *A főváros közgyűléséből*

Forrás: *Alkotmány*

Bp.

(Hely)

1917. IV. 19.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

352

Hely

Idő

"1917"

Személy

Helyszám

352.051 "1917"

Városi párt és egyéb fővárosi ügyek.

A főváros közgyűléséből.

— Az „Alkotmány” tudósítójától. —

Budapest, ápr. 18.

A különböző állások betöltése körüli korteskedés és a napirend egyes tárgyainak fontossága számos városatyát gyűjtött össze, akik a közgyűlés megnyitása előtt a társalgóban a városi párt szervezéséről cseréltek eszmét.

Hogy éppen napjainkban került a sor a zászlóbontásra, annak voltaképpen *Teleszky* pénzügyminiszter az oka.

A városház urai, a demokraták ugyanis folytatni akarják nyolc év óta oly szép eredménnyel üzőt foglalkozásukat, az *adósságcsinálást*. A polgármester, aki az ily tervek iránt mindig kedvezően van hangolva, rokonszenvvel fogadta a pénzügyi bizottságban fölvetett eszmét, hogy a főváros részint a pénzügyek szanálására, részint a lakásprogramm további megvalósítására *kétszázmillió* korona kölcsönt vegyen föl, akár törlesztéses, akár kamat nélküli sorsjegykölcsön alakjában. A mai pénzbőség a bankoknál erre a legkedvezőbb alkalmat nyújtja.

Bárczy polgármester, ahogy rendesen szokta, ezt a kérdést is simán, jó előre rendezni akarta a kormánynál, hogy a terv effektuálása alkalmával akadályok ne támadjanak.

A pénzügyek szanálását a hatvanmillió deficít, a községi kislakások építését pedig a szabadműves páholyok sürgető fellépése követte.

Azonban Bárczy a pénzügyminiszternél lesújtó választ kapott, t. i., hogy a kormány a legközelebbi tíz év alatt beruházó kölcsönök engedélyezésére nem lesz kapható, a közgyűlés tehát ne is járadjon a tervezetessel.

Ez indította a polgármester arra, hogy a városok kongresszusának latbayetésével s a városi párt megalakításával törjön borsot a kormány orra alá.

Maga a mai közgyűlés csak egy szenzációval szolgált, t. i. a *tabáni plebániajavadalom* betöltése körül oly nagy volt a korteskedés, hogy a kerületközi bizottság jelöltjével, *Némethy* Ernővel szemben dr. *Angyal* Kálmán terézvárosi segédlelkézt választották meg tizenöt szótöbbséggel, 132 szavazattal 117 ellen. Többen is kaptak még egyes szavazatokat. Hat tiszti alügyészt is választottak, már egyhangilag dr. *Kirchknopf* Ferenc, dr. *Páljöldy* Lajos, dr. *Fuchs* Jenő, dr. *Pözel* István, dr. *Hermann* Sándor és dr. *Kisfaludy* László személyében. *Kirchknopf* és *Kisfaludy* a harctéren vannak, csak négyen tették le az esküt. Ezenkívül több bizottsági tagsági helyet is betöltöttek.

Az Általános Villamossági megváltása.

A napirend elején — alig figyelt valaki — előadták az Általános Villamossági Részvénytársaság telepeinek megváltása ügyét.

Egyetlen egy szónok hozott fel adatokat, hogy a főváros a valóságos értéknél másfél millió koronával drágábban eszközli a beváltást, de még az is elfogadta a 30 és fél millió koronás megváltási összeget, mert a tranzakció jó időpontban történik.

Az Általános Villamossági átvétele és egyesítése a főváros másik két elektromos telepével közelebb meg fog történni, de a költségek fedezete iránt a tanács csak ezután tesz javaslatot.

A sétatér székek.

Az Erzsébet-téren lévő fizetési székek ügye már élénk érdeklődést keltett. A bére, bizonyos Buchwald, az ülések árát 4 fillér helyett 10 fillérre akarta emelni s emellett délelőtt 10 órától este 9-ig öhajtotta gyakorolni a jogot, anélkül, hogy a fővárosnak ő csak egy fillérral is többet fizetett volna. Kérelmével elutasították s a közgyűlés csak a régi díjak szedését engedte meg még két esztendeig, amikor a szerződés lejár.

A közlelmezés. A'apota.

Az az éljenzés, ami *Folkusházy* Lajos tanácsnokot fogadta, mikor az előadó asztalhoz lépett, csak az ő személyének szólt, mert magának a tanácsnak a közlelmezés állapotáról tett jelentése *kedvezőt en bírálatokra adott okot*.

A szónokok kiemelték, hogy míg az osztrák kormány Bécsnek az élelmezés jav.ására és olcsóbbá tételére 300 millió koronát bocsát rendelkezésére, addig nálunk a kormány még a központi esarnokba érkező élelmi cikkek eddig élvezett fuvardíj-kedvezményét is elvonja.

A főváros megveszi a központi tejesarnokot s tevékenysége a lakosság tejellátása érdekében abban kulminál, hogy *kérelmére* a közlelmezési hivatal éppen ma maximálta a tejárakat, literjét felemelven 84 fillérre.

A tanács hirdeti, hogy sikerült Wolhyniából a katonai hatóság útján 1000 waggon burgonyát szerezni s tényleg megérkezik 59 waggon.

Aztán hogy kezelik a közönséget? A községi bódékban, hol százan meg százan várnak burgonyára, *egyetlen nő* végzi a kimérést és pénzbeszédést. Innen van a több órai tolongás és igen sokan az árusítás berekesztése után mégis burgonya nélkül kénytelenek távozni. A *tejigazolványok* kiadása pedig a tiszti orvosoknál még jobban kihívja a kritikát. Ott szorong egy nagy tömeg beteg és

aggastyán a szűk előszobában és sokan egy hét alatt sem juthatnak igazolványhoz, mert mikor rájuk kerülne a végre a sor, — a tisztí orvosnak halottszemlére kell menni, stb.

A polgármester és a tanács a leglényegesebb kérdésekben kerülnek a közgyűlést. A Központi Tejcarnokot a közgyűlés és a bizottságok minden megkérdése nélkül vették meg. Igaz, hogy ezt nem direkt a tanács, hanem egy város részvénytársaság: az állatvásárpénztár váltotta magához. De ez a városi intézmény alapított más intézeteket is, pl. a huskereskedelmi részvénytársaságot, a csontfeldolgozó részvénytársaságot és a műtárgymánygyárt.

Hogy ily üzemek keletkezhetnek a törvényhatóság tudta és hozzájárulása nélkül, mutatja, hogy *a községi üzemek vezetése körül baj van.*

A közgyűlés 22 millió koronát bocsátott ezelőtt három éve közéletmezési célokra a tanács rendelkezésére. Hogy ezt a pénzt miképp használták fel, arról a tanács maig sem tett egy szóval sem jelentést. Pedig ha nyereség van, a közgyűlésnek joga volna a pénzt újabb részvénytársaságok alapítása helyett más célra is fordítani.

A különböző panaszokra *Folkusházy* tanácsnok igyekezett megnyugtató felvilágosításokat adni. A 22 millióról pontos számadásokat vezetnek a számvevősnél.

A jelentést tudomásul vették.

Uj helyi érdekű vasut.

Többen h. é. vasutvonalat akarnak vezetni *Budakeszre*. A vonal a Villányi-ut és a Déli vasut keresztezésénél kezdődne és a főváros határában közterületet nem érint.

A közgyűlés a közigazgatási bejárásra oly utasítással küldi ki képviselőit, hogy az új vonalnak Budapest határában közúti jelleggel való engedélyezését kérjék.

A dunai hajóközlekedés.

A kormány a Magyar-Folyam-és Tengerhajózási Társaságnak adta a propeller-és helyi hajóközlekedést mostantól 20 esztendőre. A közgyűlés tudomásul vette, hogy a társaság új hajókat fog járattatni, a Boráros-tér és Óbuda között hét állomás lesz, de kikötni kívánja, hogy reggelenként féláru jegyek adassanak ki, kedvezményes bérletjegyeket is bocsásson ki a társaság és *hajóin füstmentes tüzelesi módot alkalmazzon.*

A fogaskerekű vasut.

A fogaskerekű vasutat megvette a Krausz Simon vezetése alatt álló Magyar Bank és Kereskedelmi

Részvénytársaság. Működését most azzal kezdi, hogy fel akarja emelni a tarifát 33—50%-kal. A tanács támogatta a kérelmet, de ellenzésre talált, mert a közlekedés maga rosszabb lett, dacára, hogy a Magyar Bank főképp a régi társaság tulajdonából szintén átvett tömérdek svábhegyi telekkel so'at nyert.

A közgyűlés el is határozta, hogy a tarifáemelést mindaddig *nem engedi meg*, míg a vasut jövő beruházásainak (villamosra alakítva stb.) programja megállapítva nem lesz.

A kereskedelmi kikötő.

Jelentést tettek a budapesti kereskedelmi kikötő ügyében eddig folyt tárgyalásokról.

A közgyűlés három év előtt küldött ki nagyobb bizottságot e kérdésben a *polgármester* elnöklése alatt. A bizottság a *mult hetekben* megalakult és javaslatlétére *albizottságot* küldött ki.

A szónokok, kik a jelentéshez észrevételeket fűztek, hangsúlyozták az ügy fontosságát, mikor a bajor országgyűlés is a duna-rajnai csatornára 650 millió márkát szavazott meg s e nagy vízből Magyarországának s főleg Budapestnek juthat a legnagyobb haszon.

A közgyűlés a jelentést azzal hagyta jóvá, hogy oly állandó bizottság alakítsassék, mely a dunai közlekedés kérdését állandóan felszinen tartsa.

Szén- és fabeszerezés.

Napirenden kívül, a tanács javaslatára elhatározták, hogy a főváros a lakosság tüzelőanyagának a télire való részbeni biztosítására *egy millió kétszáz-ezer korona* költség erejéig *porosz szenet és tüzelőfát* szerezzen be.

Tanítói állások.

A közgyűlés végül a főreáliskolákhoz és felsőkereskedelmi, felső leány-, polgári és elemi iskolákhoz egy csomó igazgatói és tanári vagy taniói állást szervezett.